

Ο ΑΡΓΟΣ τον ΤΥΠΟΥ

ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

Θ. Α. ΚΑΛΟΓΕΡΙΚΟΣ

ΤΟ ΜΟΝΟΝ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΑΠΟΚΟΜΜΑΤΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΤΑΚΗΣ Μ. ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

7 ΟΔΟΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ ΣΤΟ ΠΑΠΠΟΥ

"ΕΣΤΙΑΣ"

Απόσπασμα

18.3.1927

Χρονολογία

ΓΥΡΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟΝ ΠΟΙΗΤΗΝ

ΣΟΛΩΜΟΣ ΚΑΙ ΡΟΤΗΝΗΣ

Ο μελαγχολικός Σολωμός είχεν ανάγκην κάτια νέα εσκεψή και νά γελάξει κατά τα χρόνια της ένα Ζακύνθη όπου διαμονής του. Είνυχος όπηρης προχειρός ήνας τύπος μοναδικός διά των ασκοτών αιτών : Ο Νικότορος, δο Ροτήνης. Ο λατρός αιτώς, δο δοιος απηθωνατίσθιος από των θευκών μας ποιητήν, ανήκει εἰς ἀκλεκτήν οἰκογένειαν τῆς της Ζακύνθου, η δοιος και είλεις την καταγγήν εἴς Αθηνῶν. Ο Διονύσιος ἔγαννήθη περὶ τὸ 1757 και ἀπέστη τὸν Ιουνιάριον τοῦ 1835. Ο τυν, λουπον, δο Σολωμός ἐπανήλθεν ἀπὸ την Ιταλίαν, δο Ροτήνης είχεν ηδη περάσει τὸ ἀξένηκο στὸν έστο τῆς ήλικιας του.

Είχε σπουδάσει λατροφιλοσοφίαν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Πάδοβας. Παρ' ὅλην τὴν μέρσων σὺν του, ηδο κοδίσιος και ἐπιπόλαιος, ἔχον μίαν μανίαν ἀστείαν : διό δο μόνος ποιητής εἰς την Ζάκυνθον. Αὐτῷ δὲ και τὸν κατέστρεψε. Διότι ὅπηρης τότε δο Κομούτος, ἀρχών πανίσχυρος, δο δοιος είχεν εἴσησην τὴν μονομάνιν νά γράψῃ ποιήματα. Ο Ροτήνης, λουπον, παντοῦ ἐλεγεν, οτι τὰ ποιήματα του ήσαν γαλοία. Ο Κομούτος δύσσεις ἔκδικην και τὰν σικείνυτον διέδωσε πλειστας συκορχυτίας κατά τοῦ ἀτυχοῦς Ροτήνη, κατηγορῶν αιτών ως ἀνίκανον εἰ. ατρόν και ως διεφθαρμένον ἀνθρωπον. Αὐτὸ ηδη κατεστάσει νά είσαι πλεισταν τοι λατρός Ροτήνη, δο δοιος, διά να συντηρήσαι, ἐπώλησεν δικα τα πατρογονικά κατηματά του και, μετὰ τὴν ἀνάντησιν διων τῶν πόρων, ηδηγάσθη νά κα μην τὸν διδάκτουλον τῆς Ιταλίκης και Λατινής.

Τότε ἀνεφανίσθη ἀπὸ μηχανῆς θεός δο Σολωμός, δο δοιος, γενναδιώρως δην, ἀνέλασθε νά τὸν τροφοδοτήσῃ, διό τὸν ὄρον νά τὸν μεταχαιρίζεται διά τὴν... γελωτοθεραπείαν του. Και έτοι μετεδιήνθη δο Νικότορος δο Ροτήνης εἰς γελωτοποιον τοῦ ποιητοῦ, δο δοιος τὸν ἐγγράφων θεματικών εἰς τρεις στοράρας. Αι δύο εἴς αιτῶν είνε γνωστάταται, καθηδη δο Σημειοενθετοις από τὸν Πολυλέν. Η τρίτη είνε ἀνέκδοτος, δο δο. φινιόνενος είχεν τὴν τύχην να τὴν ἀνακαλύψῃ και νά τὴν δημοσιεύσῃ, μαζή με ἄλλα, εἰς τὸν τόπον τῶν <Ανεκδότων> Εργαν τοῦ Σολωμοῦ>, τα οποια εἶδεδόησαν κατά τὰς ημέρας αιτών.

Η τρίτη αιτόν σάτυρο είνε ώρωνταρόν, ισως, ἀπὸ τὰς προγενεστάρας. Τὸ θέμα είνε, ἁνοιστική, τὸ αιτό : αἱ λατρικαὶ επισκέψεις τοῦ Ροτήνη πρὸς έναν άνεψιον του. Και τὸ θόρος περίου τὸ ίδιον :

- Μωρέ πές μου, σάν τι ἀκοῦς :
- "Ακούω πόνους τραυματούς.
- Ήο capito, molto bene.
- μήν πικραίνεσαι, καϊμάνε,
- δηνς σοι ήλθες ἔχφινο
- και για τούτο είμαι ἐσθ.
- "Αδελφή, νά μή φοβάται
- νάτο, πώς το πόρτο batte
- φέρτε, φέρτε του ζουμι.

grasso un po' per dir così.

Μετὰ τὴν ἔξιτασιν και τὰς συμβουλὰς πρὸς τὸν ἀνεψιόν του, δο Ροτήνης, ἔξερχεται ἀπὸ τὸ σπίτι τῆς ἀδελφῆς του Ζαχαρούλας, ἀλλ' αιτνιδίως στα ματά κάτια ἀπὸ τὸ παραθύρι και φωνάζει :

Ζαχαρούλα, ἔχα νά σού πθ.·
Και προσβάνει ή Ζαχαρένα:
<Τέλγα μου μαλακμάτενα,
νά τοι πῆς τοι μαραρά
νά κουκουλωθῇ καλά!...>

***

Ο Σολωμός τὸν ἐπείραζε δυνατά, ἀλλ' δο Ροτηνής ἔκανε τὸν κουτο, δότι, δινε τοῦ Σολωμοῦ ἀκινήνευσι νά πεθάνη ἀπὸ διστίνα :

Κάποτε δο Σολωμός είχεν ἀνακαλύψει ἐν παλαιόν διπλωματ τῆς Ρωμαϊκῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἀρχαδίων, ἀγνωστον εἰς πολον ἀνήκον. Εἴνες λοιπόν τὸ ἐπ' αιτών δηνομα και ἔγραψε τὸ δ. νοικια τοῦ Ροτήνη. Μέλις εἰστήθειν δο Ροτηνής τὸ βράδυ εἰς τὸ σκλόν τοῦ Σολωμοῦ, οι συν νηγιένοι τὸν πεπάνεσσαν, ἐνθ δο Σολωμός τοῦ ἀναγίνωσκε τὸ διπλωμα. Οι λοποι τῆς παράστας ἐπήρησαν τότε τὸν Ροτήνη εἰς τὴν ἀγκαλιά και

τὸν παρέφεραν ἀνά τὸ πελώριον σαλόν, ἐνθ δο Ροτηνής στανταλάμπειαν :

— «Φτάνουνε τιμές! Μπάστα! Μπάστα! νι prego!

Ο Ροτηνής είχεν ἔξαρετικήν ἀγάπην πρὸς τὸν Εργον του <Il Passio>, δηλαδὴ τὰ <Πάθη τοῦ Χριστοῦ>. Τὸ χειρόγραφόν του είχε πάντοτε εἰς τὴν τοπεῖην του και συχνάτατα τὸ ἀνεγίνωσκε. Μίαν ημέραν δο Σολωμός και ἡ πάρει το τὸν ἀπετοσ και μετέβη εἰς τὸν καθολικὸν κανὼν τοῦ <Άγιον Μάρκου>, δην δο Ροτηνής περιεβλήθη τὰ Ιερατικὰ δημια και, τότε θυρῶν κεκλιεμένων, πάρουσια τῆς παράστας τοῦ Σολωμοῦ μόνον, ἀπήγγειλε τὸ ἔργον του. Οι ἀκροαται μετὰ προστάσιν θαυμάσιων, ηκουσαν τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ἔξωφρουνού αιτοῦ τεταρτουργήματος. Εἰς τὸ τέλος δὲ η ἀνάγνωσιν διεκόπη, δότι τόσον συνεκινήθη και αιτό δ συγγραφέος, οὗτος ήτο ἀδύνατον νά ἔξακολουθήσῃ.

***

Ο Σολωμός ἔγραψε σατύρας ἀναντίον τοῦ Ροτηνή και τὰς ἑδίδεις εἰς τὸν ἑκάτηκομενον τότε καθολικὸν Ιερά και λόγον Μαρόν, δο δοιος, χάριν ἀστειότητος, τὰς παροσιάζειν ως θειάκιας του. Ο Ροτηνής ὀργιζόμενος, ἀπαντέσθιας μὲλλας σατύρας. Τότε δο Σολωμός ἐπανέβινε και ἐπήγειρε τοὺς αιτούσους τοῦ Ροτηνής, κατακρίνων δημόνον τὴν αθλιότητα τῶν ποιημάτων τοῦ Μαρόν, ἀλλ' και τὴν ἀναζήσειν του, διότι θυρῶν τὸν μεγαλύτερον ποιητή τῆς Ζακύνθου. Τὸ ἀστειόν δεν ήτο, διν, διαν ἀργότερον δο Μαρόν ἀνεγόρησεν ἀπὸ τὴν Ζακύνθον, δο Σολωμός ἔξηκολουθήσει τὸ γράψη σατύρας, τὰς δοιος παρουσίαν εἰς τὸν Ροτηνής, ὡς δημόνον σταλούμενον ἀπὸ τὸν Μαρόν. Και δο Ροτηνής ἐπειπειδε νά τοι είσαι ἀλλας σατύρας.

Ωρισμένως δο Ροτηνής δὲν ἔφθανε μέχρι τοιούτου σημείου ήλιμοτήτης, διότε νά τὰ πιστούς θηλαίται. "Αλλ' ή ἀνάγκη τὸν ξεκαμεν νά σωπαίνη. Ο Πολυλένς γράψει :

«Ο Σολωμός είχε τὰ χρήματα του εἰς συρτάρι αἰκλεῖτω. Οταν δο Ροτηνής είχε χρεία, ἐπήγειρε νά τὸν είρην τὸ πρωτ, ἐνθ δηλαίται και διπροστατεῖ τὸν θάνατον τοῦ Σολωμοῦ τοῦ Ελλαστήρας γράψει :

— "Αγκητής δοτόρος, μή τα πάρης δλα, τι δὲν καρτερώθηλλα για τοιαυτας τῆς ήμερες.

— Μή φοβάσαι, τοῦ ἀπαντούσας δο Ροτηνής, θελε πάρω ἥνα μέρος μονάχη.

Αὐτὸ τὸ ἀνέκδοτον ἔσηγετε ώρατα τὴν ὀπομονήν, τὴν δηποιαν δο Ροτηνής ἀντέτασεν εἰς τὰ τεουχτερὰ περάγματα τοῦ Σολωμοῦ. "Η κοιλία εὐγνωμονοῦσα ὑπέτασε και ἐδίζητε τὴν περιπατούμενην μεγαλοφύτων.

K. ΚΑΙΡΟΦΥΛΑΣ